

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VYŠŠÍ ROSTLINY

VRBOVITÉ

**VRBA JÍVA
TOPOLY**

Miluše Zbraňková
ZŠ Brodek u Přerova
přírodopis 7. třída
OPVK EU PŠ PŘ 018 - XXVI.

VRBA JÍVA

VZHLED

Na našem území roste velké množství vrb, většinou na březích potoků a řek. Mají velmi měkké dřevo, které snadno trouchniví. Uříznutá větvička vrby snadno znovu zakoření a nepohlavně se tak rozmnožují.

Květy jsou uspořádány do jehněd, samčí rozkvétají v podobě známých kočiček. Plody jsou tobolky s ochmýřenými semeny, rozšiřují se větrem.

**samičí protáhlé
jehnědy**

samčí jehnědy - kočičky

VYUŽITÍ

Vrbové proutky snadno zakořeňují, vrby rychle rostou.

Vrby mají všeobecně měkké a nekvalitní dřevo, ale z mladých proutků se pletou košíky nejrůznějších tvarů.

Vrba jíva je důležitá medonosná rostlina.

Mladé výhonky vrby a listy jsou potravou pro dobytek, ovce a soby.

Některé druhy se pěstují jako okrasné stromy či keře.

Vrbová kůra obsahuje řadu významných látek, např. salicin, ze kterého se vyrábí kyselina salicylová / léky /.

V lidovém léčitelství se odvary z listů používají ke snižování horečky, proti bolestem, revmatismu, k obkladům apod.

TOPOLY

Vzhled

Topoly jsou listnaté opadavé stromy.

Listy mají dlouze řapíkaté, květy v květenstvích, jehnědách. Podem je tobolka.

Rozšířeny jsou téměř po celém světě. Je známo až 100 druhů.

U nás je nejznámější topol osika, topol černý a topol bílý. Stejně jako vrby jsou topoly rostliny dvoudomé.

TOPOL OSIKA

listy se i ve slabém vánku třepotají
rčení - třese se jako osika

TOPOL ČERNÝ

roste především v nivách
nížinných řek

TOPOL BÍLÝ

Rozšířen hlavně na Moravě v lužních lesích, původní strom nalezneme v moravských úvalech.

VYUŽITÍ

Topol je rychle rosoucí dřevina s měkkým dřevem, používá se jako součást biomasy, ke zpevňování břehů nebo na větrolamy. Dobře opracovatelné dřevo využívají řezbáři. Topol vlašský se vysazuje do větrolamů.

Doplň správně chybějící části vět

Chybné odpovědi přebarvi jinou barvou a odsuň stranou

1. Které dřevině říkají včelaři medonosná rostlina?
.....
na jednom stromě buď samčí nebo samičí květy
2. Jak se říká samčímu květenství vrby jívy?
.....
vrbě jívě
na jednom stromě samčí i samičí květy
3. Vrbovité rostliny mají velmi
salicin
měkké dřevo
4. Co znamená, že vrba jíva a topoly jsou dvoudomé rostliny?
.....
uhyne tvrdé dřevo
5. Větvička vrby jívy snadno.....
dědečci
s'avelan topoly bílé
6. Které stromy se vysazují jako větrolamy a kde?
.....
topoly vlašské
zakoření
kočičky
7. Jak se nazývá důležitá látka kůry vrby jívy, potřebná k výrobě léků?
.....

Použité fotografie s laskavým svolením pana St. Korbela,
z web. str. Wikipedia Commons a vlastní tvorba.

- strana 2 a 3 http://sk2.goo.cz/fotogalerie/fotografie/rostliny/ke-re/vrva_jiva.htm
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Salix_caprea8.jpg
- strana 6 http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Illustration_Populus_tremula0.jpg
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Poplar.jpg>
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Populus-nigra-08-VII-2007-082.jpg>
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Poplar_seed_tufts_2009_G1.jpg
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Populus-nigra-Havellaendisches-Luch-18-07-2008-259.jpg>
- strana 7 http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Populus_alba5.jpg

Zdroje: Wikipedie

Přírodopis 2 pro 7. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií
SPN Praha 1999, Vladimír Černík, Vítězslav Bičík, Ludmila Bičíková, Zdeněk Martinec

